Signed By: Simonse, P. (Petra)
07/10/2026 14:45:23 +02:00
ID: 33258042-ec8e-4c87-b5c9-5840b32015e3
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer: Z26-145805

Openbaarheid: Ja
Raad: Besluitvorming

Afgestemd met portefeuillehouder via staf / mail datum: 1 oktober 2026

Portefeuillehouder: wethouder ing. S.A.S. Spaargaren

Behandelend ambtenaar:
Inge Harmsen
06-34559876
inge.harmsen@aalsmeer.nl
Kernorganisatie

Onderwerp
Septembercirculaire 2026

Besluit
Het college van burgemeester en wethouders besluit:
1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag toe te voegen van € 0,3 miljoen in 2027 oplopend tot € 0,5 miljoen ten behoeve van toekomstige budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. Aan de stelpost loon-prijs een bedrag toe te voegen van € 0,2 miljoen in 2028 tot € 0,4 miljoen vanaf 2030 ter dekking van toekomstige prijsstijgingen.
4. Aan de stelpost behoedzaamheid een bedrag toe te voegen van € 0,4 miljoen in 2027 aflopend tot € 0,1 miljoen vanaf 2030.
5. De toename van het gemeentefonds als gevolg van taakmutaties budgetneutraal in de programmabegroting 2027 te verwerken in afwachting van het advies van de vakafdeling.
6. De financiële effecten voor de jaarschijf 2026 overeenkomstig dit raadsvoorstel te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2026.
7. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden (€ 0,29 miljoen structureel voordelig) te verwerken in de programmabegroting 2027.

Samenvatting
Het Rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. De septembercirculaire is de 2e circulaire van het jaar. Bijgevoegd raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2026 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In het raadsvoorstel doet u de raad een voorstel over de verwerking daarvan.

Doel
De ontwikkelingen uit de septembercirculaire 2026 vertalen naar hun betekenis voor de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027 - 2030 van Aalsmeer.

Prestatie
De raad een voorstel doen over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2026 voor de begroting 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2030. Dit voorstel wordt als 1e begrotingswijziging toegevoegd aan de programma-begroting 2027 (raadsvergadering 12 november 2026).
De gevolgen van de septembercirculaire 2026 op de programmabegroting 2026 worden verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2026 (raadsvergadering 17 december 2026).

Voorgeschiedenis en context

Op 15 september is de septembercirculaire 2026 gepubliceerd. De circulaire geeft een actualisatie op de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2026 en is gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. Een link naar de septembercirculaire 2026 vindt u hier: Septembercirculaire gemeentefonds 2026 | Rijksoverheid.nl

---

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Beslispunt 1 tot en met 4 en 6

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De wijziging in de omvang van de algemene uitkering kan het gevolg zijn van:

- Algemene mutaties

Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.

- Taakmutaties

Deze mutaties hebben betrekking op veranderingen van taken bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De in de circulaire opgenomen indeling heeft echter geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026. Na dit overzicht volgt per post een toelichting en de overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit, nader toegelicht onder beslispunt 2 tot en 6.

Uitkomsten septembercirculaire 2026 *(bedrag x 1.000 euro)*	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
A. Uitkomsten circulaire					
A.1. budgettair 2026 e.v.					
1a. Mutaties oude jaren					
- mutaties oude jaren	*99*	*6*	*6*	*6*	*6*
	99	*6*	*6*	*6*	*6*
1b. Accres:					
- bijstelling areaal (aantallen)	228	335	357	419	488
- toevoeging aan stelpost areaal		-335	-357	-419	-488
- dekking stelpost areaal/nominaal	0	0	0	0	0
- Volume/LPO/uitkeringsfactor		*417*	*404*	*486*	*486*
- toevoeging aan stelpost behoedzaamheid		*-417*	*-204*	*-186*	*-86*
- toevoegen aan stelpost loon-prijs			*-200*	*-300*	*-400*
	228	*0*	*0*	*0*	*0*
1c. Overig:					
- voorschot BCF	*276*	*0*	*0*	*0*	*0*
	276	*0*	*0*	*0*	*0*
A.2. taakmutaties					
2a. Taakmutaties	171	220	115	116	116
2b. Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten		-220	-115	-116	-116
2c. Niet toegekende taakmutaties	-11	2	3	3	2
	160	2	3	3	2
A. Effect circulaire op begrotingsresultaat	**763**	**8**	**9**	**9**	**8**

Ad. 1.a. Mutaties oude jaren
De circulaire bevat bijstellingen over 2024 en 2025. Dit betreft de aanpassing van verdeel-maatstaven over die jaren. Incidenteel ontvangt de gemeente een nabetaling van € 73.000). Dit bedrag wordt toegevoegd aan het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6). In het verleden zijn taakmutaties gereserveerd in afwachting van een advies van de vakafdeling. Op de (incidentele) reservering voor de Wet Open Overheid (€ 19.600) is in 2026 geen beroep gedaan. Deze middelen vallen vrij. Dat geldt ook voor de structurele middelen voor de Wet op de lijkbezorging (€ 6.000). In de programmabegroting 2027 is een intensivering opgenomen van hiermee samenhangende kosten. De gereserveerde gelden vallen vrij ter dekking van de hogere uitgaven.

Ad. 1.b. Accres
De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is het accres voor uitkeringsjaar 2027 en verder geactualiseerd.
De omvang van de algemene uitkering wordt bepaald door een vermenigvuldiging van het aantal eenheden van de maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). Voorbeelden van verdeelmaatstaven zijn het aantal bijstandsgerechtigden, inwoners of woningen. Ten opzichte van de meicirculaire 2026 is van sommige verdeelmaatstaven het aantal gewijzigd door de meest recente opgaven. Hierdoor ontvangt de gemeente een hogere algemene uitkering. In 2026 ontvangt de gemeente € 228.000. Deze extra inkomsten komen ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6). Voor 2027 en verder ontvangt de gemeente € 335.000 oplopend tot € 488.000. Het voorstel is om deze extra inkomsten toe te voegen aan de stelpost areaal. Deze stelpost kan worden ingezet als dekkingsmiddel bij uitgaven die als gevolg van een toename van het areaal stijgen (beslispunt 2).

Sinds 2024 is het accres gebaseerd op de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp). Het uitgangspunt hierbij is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgt. In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2027 en verder geactualiseerd op basis van de cijfers in de Macro Economische verkenning van het Centraal Planbureau. Dat resulteert in een toename van 0,6% ten opzichte van de raming eerder dit jaar in 2027. Het voorstel is om deze toename toe te voegen aan de stelpost loon-prijs (om het prijsgevoelige gedeelte van de begroting voor dit effect te kunnen compenseren) en het restant toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid (beslispunt 3).

Ad. 1.c. BTW compensatiefonds (BCF)
Deze circulaire biedt informatie over de raming van de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds (BCF) voor de jaren 2026 tot en met 2031. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. De ruimte onder het plafond voor gemeenten is voor 2026 geraamd op € 191 miljoen. Het voordeel voor 2026 voor Aalsmeer bedraagt € 276.000 en komt ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6).

Beslispunt 5
Ad. A2. Taakmutaties
Deze paragraaf behandelt nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties). Uitgangspunt is dat taakmutaties onder de € 10.000 ten gunste/laste komen van het begrotingsresultaat, tenzij het ontvangen bedrag doorbetaald moet worden aan derden. Bedragen die worden ontvangen voor 2026 worden bij hoge uitzondering nog gereserveerd.

Onderstaand overzicht bevat de mutaties, waarna een toelichting per post volgt.

Specificatie taakmutaties					
bedrag x 1.000 euro	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
a) Uitvoeringskosten inburgering	27				
b) Wet versterking regie volkshuisvesting	106	97	97	97	97
c) Spreidingswet	38				
d) Openbare bibliotheken		105			
e) Participatie		1	1	2	2
f) IBO problematische schulden		17	17	17	17
Totaal taakmutaties	**171**	**220**	**115**	**116**	**116**

Ad. a Uitvoeringskosten inburgering
Uit onderzoek is gebleken dat de gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten, wat is terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten tegemoet te komen stelt het Ministerie van SZW voor 2026 tot en met 2028 extra middelen beschikbaar. 2026 is nu opgenomen, 2027 en 2028 volgt naar verwachting in het voorjaar. De gemeente voert deze wettelijke taak uit. Een eventuele claim voor extra uitvoeringscapaciteit is onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2026 (beslispunt 6).

Ad. b. Wet versterking regie volkshuisvesting
Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Het aandeel voor Aalsmeer hierin is € 93.000.
Gemeenten moeten daarnaast in hun Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) beleidsplan aangeven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar (aandeel Aalsmeer € 13.000) en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen (aandeel Aalsmeer € 4.000).
De middelen voor 2026 vallen vrij ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6), de middelen voor 2027 worden budgetneutraal in de programmabegroting 2027 verwerkt in afwachting van het advies van de vakafdeling hierover.
Indien in 2026 aantoonbaar aanvullende uitvoeringslasten ontstaan, worden deze betrokken bij de 2e bestuursrapportage 2026.

Ad. c Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor in 2026 middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een totaalbedrag van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Aalsmeer ontvangt hiervoor € 38.000 in 2026. Deze middelen vallen vrij ten gunste van het begrotingsresultaat 2026.

Ad. d. Openbare bibliotheken
Het doel van de uitkering is gemeenten in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Het aanbod van deze voorzieningen moet als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste één bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt.
Aalsmeer ontvangt in 2027 € 105.000. In lijn met het eerder genomen collegebesluit uit 2024 stelt het college voor deze middelen te reserveren voor het aangegeven doel.

Ad. f. IBO Problematische schulden
Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW is vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten. Aalsmeer ontvangt hiervoor vanaf 2027 € 17.000. In de 1e bestuursrapportage 2025/ Kadernota 2026 heeft de gemeente voor de uitvoering € 53.000 beschikbaar gesteld waarvan € 20.000 uit eigen middelen. Uitgezocht wordt in hoeverre deze aanvullende middelen verder noodzakelijk zijn. Het advies van de vakafdeling wordt hiervoor afgewacht.

Definitieve beschikbaarstelling van deze middelen onder b, d en f vindt plaats op basis van een onderbouwd advies over de financiële gevolgen van de gewijzigde taak.

De circulaire bevat daarnaast nog een aantal taakmutaties met een impact onder de € 10.000. Het saldo van deze taakmutaties (€ 11.000 nadelig in 2026, € 2.000 voordelig in 2027 en 2030 en € 3.000 in 2028 en 2029) komt ten laste/ gunste van het begrotingsresultaat van het betreffende jaar.

Beslispunt 7
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Net als voorgaande jaren worden de uitgaven en inkomsten tegelijk met de circulaires gemeentefonds geactualiseerd.

De actuele prognose van de BUIG leidt aan de uitgavenkant tot een opwaartse bijstelling van € 100.000. De geraamde uitgaven stijgen daarmee van € 6,7 miljoen naar € 6,8 miljoen. Deze ontwikkeling wordt verklaard door hogere uitkeringslasten (€ 129.000), gedeeltelijk gecompenseerd door hogere opbrengsten uit opleggingen en verhaal (€ 29.000).

De stijging van de uitkeringslasten wordt veroorzaakt door een beperkte stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. De verwachting is dat het maandelijkse gemiddelde aantal bijstandsgerechtigden in 2026 zal uitkomen op een aantal van 304. Met de komst van de Participatiewet is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt toegenomen. Daarbij komt de inplaatsing van statushouders die zeker in een gemeente met een lagere bijstandsdichtheid een groter effect heeft.

De inkomsten BUIG zijn in 2026 lager door een te hoge inschatting van de te ontvangen looncompensatie eerder dit jaar en conjuncturele ontwikkelingen. Met de ontvangst van de definitieve brief is dat nu gecorrigeerd (€ 74.000 nadelig)

De inkomsten in 2027 zijn hoger door een herverdeling van de maatstaven. Hierdoor ontvangt de gemeente in 2027 € 390.000 meer.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

BTW compensatiefonds

Hiervoor is onder 1c ingegaan op onderuitputting BCF. De huidige systematiek van de gemeente is dat de onderuitputting BCF wordt verantwoord in het jaar dat deze door het Rijk verrekend wordt.

De provinciaal toezichthouder staat gemeenten toe om een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse over- of onderschrijding van het plafond. Dit op basis van de laatst bekende afrekening (i.c. uit de meicirculaire 2026). Op basis hiervan mag de gemeente ca. € 275.000 aan inkomsten in de begroting opnemen. Daar staat tegenover dat de werkelijke ruimte afhankelijk is van de landelijke benutting van het BCF en dus kan fluctueren. De circulaire benadrukt dat BCF en gemeente- en provinciefonds communicerende vaten zijn.

Toevoeging aan stelposten

De raad kan besluiten de hogere inkomsten uit areaal- en accresontwikkeling niet aan stelposten toe te voegen, maar vrij te laten vallen in het begrotingssaldo. Dit vergroot op korte termijn de financiële ruimte, maar biedt minder dekking voor toekomstige groei van areaalgerelateerde uitgaven en loon- en prijsstijgingen.

Participatie/Communicatie

Niet van toepassing

Kanttekeningen en risico's

Voor de informatie uit de circulaire geldt het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De raming van de algemene uitkering blijft gevoelig voor wijzigingen in landelijke en gemeentelijke verdeelmaatstaven, de uitkeringsfactor en de ontwikkeling van het nominale bruto binnenlands product. Deze ontwikkelingen kunnen in volgende circulaires leiden tot zowel positieve als negatieve bijstellingen.

Verder loopt onderzoek naar onderdelen van het verdeelmodel van de algemene uitkering, waaronder de clusters Jeugd, Wmo en sociale basisvoorzieningen. De uitkomsten daarvan kunnen vanaf 2029 gevolgen hebben voor de verdeling van het gemeentefonds en daarmee voor de financiële positie van Aalsmeer.

Op 24 september heeft de Minister van Financiën een brief gestuurd aan de Tweede Kamer waarin hij de Kamer informeert over het feit dat de reservering voor het accres voor gemeenten (en provincies) in de jaren 2029, 2030 en 2031 onjuist is berekend. Bij Voorjaarsnota 2027 (meicirculaire 2027) wordt de raming van de accresreservering weer bijgesteld op basis van de meest recente macro-economische cijfers van het CPB (CEP2027). De afwijking bedraagt op dit moment indicatief € 58 miljoen euro in 2029, € 60 miljoen in 2030 en € 125 miljoen vanaf 2031. Afgerond is € 30 miljoen een punt accres. Voor Aalsmeer is 1 punt ongeveer € 45.000. Dat betekent dat in 2029 en 2030 een verrekening plaatsvindt van ca. € 90.000 en vanaf 2031 (buiten de scope van dit voorstel) van ca. € 180.000.

Financiën

De belangrijkste uitkomsten van deze circulaire staan hieronder vermeld. Onder overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit zijn nadere details hierover opgenomen.

1. De septembercirculaire levert een incidenteel voordeel van per saldo € 0,540 miljoen. Dit incidentele voordeel betreft vooral de uitkering van onderuitputting BCF 2026 (€ 0,276 miljoen) en incidentele taakmutaties.
2. De circulaire bevat een positieve bijstelling van het gemeentefonds van € 4,2 miljoen cumulatief (2026 tot en met 2030) vanwege een bijstelling van de verdeelmaatstaven, een correctie van de prijsindex, en structurele taakmutaties.
3. Het voordelig effect uit de toename van de verdeelmaatstaven is in lijn met het voorstel toegevoegd aan de stelpost areaal.
4. Het voordelig effect als gevolg van een bijstelling van de prijsindex is toegevoegd aan de stelpost loon-prijs (en deels aan behoedzaamheid).
5. De taakmutaties worden budgettair neutraal verwerkt in samenhang met de bijbehorende uitgaven- en/ of inkomstenposten. In een aantal gevallen is ook sprake van taakmutaties die geen aanleiding geven om samenhangende posten op te nemen.
6. Na de actualisatie van het uitgavenbudget is sprake van een nadeel van € 175.000 op BUIG in 2026 en een structureel voordeel van € 290.000 vanaf 2027.

Samengevat betekent bovenstaande het volgende voor het begrotingsresultaat 2027 – 2030 (bedragen * € 1.000):

bedragen * € 1.000	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand programmabegroting 2027	**1.734**	**151**	**191**	**174**
Mutatie obv raadsvoorstel septembercirculaire 2026				
Effect septembercirculaire	8	9	9	8
Effect BUIG	290	290	290	290
Stand programmabegroting 2027 - 2030 na septembercirculaire	**2.032**	**441**	**481**	**472**

De effecten voor 2026 zijn onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2026 (raad 17 december).

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na de raadsvergadering van 12 november wordt dit voorstel samen met de programmabegroting 2027 ter informatie aan Gedeputeerde Staten gestuurd.

Evaluatie

Niet van toepassing

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Bijlagen

Raadsvoorstel septembercirculaire 2026
Raadsbesluit septembercirculaire 2026
Septembercirculaire 2026

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 6 oktober 2026, nr. 6

Besluit B&W *Conform advies*